

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia polska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15.04.2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	25
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	28
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	33
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	35
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	37
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	40
5. Załączniki:	41
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	41

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Uliasz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Joanna Wójcik, ekspert PKA
2. dr hab. Magdalena Hawrysz, ekspert PKA
3. dr Anna Kola, członkini PKA
4. Maria Zagajewska, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr inż. Agnieszka Kaczmarek-Kacprzak, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Oceny kierunku filologia polska na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach (UJK) dokonano z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021 – II kwartał 2021r. Wizytację przygotowano i przeprowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą, przy czym odbyła się ona z wykorzystaniem technik komunikowania się na odległość. Podczas wizytacji zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył spotkania:

- z przedstawicielami władz Uczelni i z władzami Wydziału prowadzącego oceniany kierunek studiów,
- z autorami raportu samooceny i z osobami odpowiedzialnymi za zapewnienie jakości kształcenia,
- ze studentami i pracownikami ocenianego kierunku,
- z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego,
- z instytutowym koordynatorem programu Erasmus+,
- z kierunkowym opiekunem praktyk (nauczycielskich i nienauczycielskich),
- z opiekunem praktyk zawodowych psychologiczno-pedagogicznych,
- z kierownikiem Centrum Edukacji Nauczycielskiej,
- z reprezentantem Akademickiego Biura Karier.

Zespół oceniający dokonał oceny prac dyplomowych i etapowych oraz przedłożonej dokumentacji. Zweryfikowano stan infrastruktury Jednostki dostępnej dla studentów kierunku filologia polska za pomocą przedłożonej dokumentacji uzupełnionej o wirtualny spacer synchroniczny. Zespół oceniający dokonał hospitacji wybranych zajęć.

Ocena jest kolejną oceną programową PKA. Uchwałą Nr 621/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 3 września 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku filologia polska prowadzonym na Wydziale Humanistycznym UJK w Kielcach na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia polska	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	- językoznawstwo 55% - literaturoznawstwo 45%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów i 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	8 ECTS 150 h	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- filologia polska nauczycielska - redakcyjno-wydawnicza	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	51	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹	2395	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	104 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	110 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	65 ECTS	-

¹ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	filologia polska	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	- językoznawstwo 55% - literaturoznawstwo 45%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	8 ECTS – blok nauczycielski 6 ECTS – blok nienauczycielski 135 h – blok nauczycielski 120 h – blok nienauczycielski	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- nowoczesna polonistyka - menedżer kultury	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	33	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ²	1410	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	70 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	62 ECTS	-

² Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia polska są spójne z misją i strategią rozwoju UJK w Kielcach misją i strategią rozwoju Uczelni. Zakładają one wysoką jakość i różnorodność oferty kształcenia poprzez budowanie odpowiednich kwalifikacji i kompetencji, które umożliwią absolwentom spełnianie wymogów rynku pracy w wymiarze regionalnym i ponadregionalnym.

Uczelnia określiła koncepcję kształcenia wskazującą na rolę poszczególnych dyscyplin naukowych w procesie kształcenia oraz zakres kompetencji, które otrzyma absolwent w powiązaniu z zakładanymi rolami zawodowymi. Całościowe kształcenie filologiczne umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu językoznawstwa oraz literaturoznawstwa, obejmujące m.in. najważniejsze procesy rozwojowe języka polskiego, analizę gramatyczną i leksykalną tekstów, podstawy językoznawstwa ogólnego, gramatykę historyczną języka polskiego i kulturę języka narodowego. Absolwent kieleckiej filologii polskiej zdobywa także umiejętności rozpoznawania, analizowania i interpretowania najważniejszych dzieł i zjawisk literatury polskiej, z uwzględnieniem różnorodnych kontekstów kulturowych, potrafi rozróżniać i definiować style i poetyki oraz ma umiejętność samodzielnej oceny wartości różnorodnych dzieł literackich. Grupa zajęć specjalnościowych zapewnia natomiast dopełnienie wykształcenia polonistycznego efektami z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji przygotowującymi do realizacji ważnych ze społecznego punktu widzenia zawodów nauczyciela, redaktora, dziennikarza lub menadżera kultury.

Koncepcja i cele kształcenia na filologii polskiej mieszczą się w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek został przyporządkowany, ze wskazaniem na językoznawstwo jako dyscyplinę wiodącą. Pozostają tym samym w ścisłym związku z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dyscyplin pokrewnych, jak filozofia, historia, nauki o kulturze i religii, a także nauki o komunikacji społecznej i mediach, psychologia i pedagogika, istotnych zwłaszcza w kształceniu specjalnościowym.

Połączenie kształcenia polonistycznego z praktycznym przygotowaniem absolwentów do aktywnego tworzenia rzeczywistości społecznej w szkołach, instytucjach kultury oraz mediach odpowiada tym samym na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Założeniem oferowanej na I stopniu specjalności *redakcyjno-wydawniczej* jest wyposażenie absolwentów w wiedzę i umiejętności w zakresie opracowania redakcyjnego różnorodnych tekstów pod względem językowym i edytorskim. Absolwenci tej specjalności przygotowani są do pracy w wydawnictwach, gazetach i mediach elektronicznych jako redaktorzy językowi i merytoryczni, korektorzy i adiustatorzy w wydawnictwach oraz portalach internetowych; zostają także wyposażeni w wiedzę i umiejętności umożliwiające im udział w zespołach badawczych zajmujących się realizacją projektów naukowych z zakresu edycji źródeł i wydań krytycznych. Absolwent filologii polskiej II stopnia, który zrealizował specjalność *menedżer kultury*, posiada natomiast obok gruntownej wiedzy, umiejętności i kompetencji polonistycznych przygotowanie pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych w zakresie szeroko rozumianej kultury – audiowizualnej, masowej, lokalnej itp. Gotowy jest do pracy w instytucjach kultury oraz placówkach samorządowych i edukacyjnych w charakterze organizatora życia kulturalnego i artystycznego (np. animacja, promocja działalności kulturalnej, organizacja imprez

kulturalnych, aktywizacja lokalnej społeczności) czy doradcy w zakresie rozwoju życia kulturalnego lokalnej społeczności.

Uczelnia prowadzi także kształcenie nauczycielskie zgodne z wymogami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Koncepcja kształcenia obejmuje zgodnie z zapisami wyżej wymienionego dokumentu kształcenie pięcioletnie, pozwalające na uzyskanie stopnia zawodowego magistra. Ścieżka nauczycielska realizowana jest w sposób dwuetapowy, zatem na studiach I stopnia i na studiach II stopnia. Kształcenie na stopniu I stanowi pierwszy etap kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela (ścieżka nazwana jest blokiem: filologia polska nauczycielska) i jest podstawą do podjęcia studiów II stopnia w ramach tej samej ścieżki (nazwana blokiem nauczycielskim: nowoczesna polonistyka). Po zrealizowaniu pełnej ścieżki nauczycielskiej student otrzymuje kwalifikacje do nauczania języka polskiego na wszystkich etapach edukacyjnych.

Koncepcja i cele kształcenia na filologii polskiej, a także będący ich rezultatem program studiów opracowane zostały przy udziale przede wszystkim nauczycieli akademickich, z uwzględnieniem opinii studentów. Przykładem wprowadzonej z inicjatywy przedstawicieli pracodawców zmiany jest np. uzupełnienie treści programowych na specjalności *nauczycielskiej* o ważne dla współczesnego nauczyciela rozumienie znaczenia wiedzy i kompetencji językowych ucznia dla budowania wartości życia społecznego, poszerzające perspektywę społeczno-kulturową; we współpracy z przedstawicielami jednego z kieleckich wydawnictw dokonano także modernizacji specjalności *redakcyjno-wydawniczej* przed dwoma laty. W odpowiedzi na postulaty studentów przeprowadzono natomiast modyfikację rozłożenia treści programowych w obrębie poszczególnych zajęć z zakresu językoznawstwa na studiach II stopnia, zapobiegając tym samym powielaniu się treści w procesie kształcenia.

Koncepcja kształcenia na filologii polskiej uwzględnia również możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość zgodnie z założeniem, że absolwent filologii polskiej potrafi posługiwać się nowoczesnymi narzędziami elektronicznymi w pracy badawczej (indywidualnej i zespołowej) oraz w celu opracowania i przedstawienia wyników badań w formie ustnej i pisemnej. Zgodnie z przyjętą koncepcją, nowe technologie pozwalające na kształcenie na odległość traktowane są na ocenianym kierunku jako narzędzia umożliwiające przekazywanie wiedzy oraz kształtowanie określonych umiejętności i kompetencji społecznych poprzez dostosowanie ich do specyfiki kierunku i realizowanych specjalności. Służą jednocześnie personalizowaniu i indywidualizowaniu procesu nauczania, umożliwiając dotarcie do studenta i wsparcie go w procesie edukacyjnym przy wykorzystaniu potencjału współczesnych technologii (także mobilnych), mediów społecznościowych oraz materiałów dydaktycznych przygotowanych w wersji elektronicznej.

Efekty uczenia się sformułowane dla filologii polskiej pozostają w zgodzie z założoną koncepcją i celami kształcenia odpowiednio dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Ich charakter odpowiada problematyce badawczej językoznawstwa i literaturoznawstwa, a także innych dyscyplin humanistycznych i społecznych, uwzględniając specyfikę kierunku (historia, filozofia, nauki o kulturze i religii) i poszczególnych specjalności (nauki o komunikacji społecznej i mediach, psychologia i pedagogika).

Efekty uczenia się odnoszą się do poziomu 6 PRK na studiach I stopnia oraz poziomu 7 PRK na studiach II stopnia ze wskazaniem na językoznawstwo jako dyscyplinę wiodącą.

Efekty kierunkowe dla obu poziomów studiów określone zostały w sposób specyficzny dla literaturoznawstwa i językoznawstwa, są zgodne z obecnym stanem wiedzy w tych dyscyplinach, a

także z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Uczelni. Efekty sformułowane dla zajęć lub grup zajęć na filologii polskiej odnoszą się poprzez ich uszczegółowienie do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, a także do wskazanych wyżej dyscyplin humanistycznych, stanowiących kontekst dla kształcenia polonistycznego. Najważniejsze efekty uczenia się z zakresu wiedzy obejmują usystematyzowaną wiedzę filologiczną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, odnoszą się do zagadnień związanych z historią i teorią z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, uwzględniając przy tym treści interdyscyplinarne i ogólnohumanistyczne, umożliwiając tym samym rozumienie wybranych zjawisk i procesów językowych, literackich i kulturowych przeszłości i współczesności, komunikowanie o nich oraz ich badanie. Założone dla filologii polskiej efekty uczenia obejmują pogłębioną wiedzę humanistyczną zarówno z zakresu wybranych dziedzin literatury, języka, kultury i współczesnych zjawisk antropologicznych, jak i teorii komunikacji, psychologii i pedagogiki (w zależności od specjalności), uzyskanie umiejętności analizy i interpretacji zjawisk kultury, w tym kultury regionalnej i lokalnej, a także gotowość do świadomego uczestniczenia w komunikacji masowej i globalnej. Efekty uwzględniają też umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych, gromadzenia, przetwarzania i przekazywania (pisemnie i ustnie) informacji oraz uczestniczenia w pracy zespołowej. Efekty uczenia się obejmują również umiejętność posługiwania się przez absolwenta w pracy nowoczesnymi narzędziami elektronicznymi w celu odnalezienia pożądaných informacji oraz umiejętności współdziałania w grupie i przyjmowania ról społecznych zgodnych z potrzebami zawodowymi; istotna jest również świadomość konieczności samokształcenia i uczenia się przez całe życie. Efekty zakładają także nabycie kompetencji miękkich dotyczących komunikatywności, kreatywności, asertywności czy samodzielności w działaniu. Efekty kierunkowe z zakresu kompetencji obejmują przygotowanie absolwentów do etycznego wykonywania wyuczonego zawodu, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym społeczności lokalnej i pozalokalne, utwierdzają w przekonaniu o konieczności dbania o dziedzictwo kulturowe regionu, kraju, Europy oraz poszanowania odrębności kulturowej innych grup etnicznych.

Efekty uczenia się na obu stopniach kształcenia wskazują także na umiejętności badawcze absolwenta, obejmujące formułowanie złożonych problemów badawczych w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa, wykorzystanie w prowadzonych badaniach poznanych metod i narzędzi oraz zaawansowanych paradygmatów literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także opracowanie wyników badania i dokonanie syntetycznych wniosków. Absolwent filologii polskiej na obu stopniach posiada również kompetencje społeczne niezbędne w działalności badawczej, umożliwiające mu rozumienie znaczenia wiedzy i kompetencji w rozwiązywaniu problemów naukowych, a także rozpoznanie aspektów etycznych związanych z rzetelnym i odpowiedzialnym wykonywaniem przyszłego zawodu.

Kierunkowe efekty uczenia się zakładają osiągnięcie umiejętności komunikowania się w języku obcym na wymaganych przepisami prawa poziomach: absolwent I stopnia potrafi posługiwać się wybranym językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, a absolwent II stopnia – wybranym językiem obcym na poziomie B2+.

Efekty uczenia się założone dla kierunku filologia polska są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, który pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji, np. efekt kierunkowy na I stopniu zakłada, że student zna wybrane cechy komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz przyczyny i skutki zakłóceń w zakresie komunikacji, zaś efekt na II stopniu – umiejętność zastosowania złożonej argumentacji podczas sytuacji komunikacyjnych dotyczących literatury i języka. Również na podstawie efektów uczenia się, które zawarte zostały w sylabusach dla poszczególnych zajęć, można potwierdzić możliwość stworzenia systemu ich weryfikacji dzięki określeniu zakresu

wiedzy i umiejętności do opanowania, np. student zna pojęcia: kultura, tradycja, regionalizm, region kulturowy; student wskazuje najważniejsze elementy tradycji kulturalnych regionu świętokrzyskiego (*kultura regionu* na II stopniu).

W związku z faktem, że na studiach I i II stopnia realizowane jest kształcenie przygotowujące do zawodu nauczyciela, studenci wybierający blok nauczycielski osiągają także efekty nauczycielskie sformułowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Na I stopniu przyjęto wszystkie wyznaczone standardem ogólne i szczegółowe efekty uczenia się, natomiast na II stopniu efekty uczenia się zostały przygotowane w sposób komplementarny względem I stopnia. Wynika to z przyjętej koncepcji kształcenia, wg której część obowiązujących godzin zajęć z grupy D ze standardu, wraz z rozszerzeniem wybranych efektów uczenia się, zgodnie z opracowanym programem, została przeniesiona na II stopień studiów. Efekty uczenia się na II stopniu obejmują 6 efektów z zakresu wiedzy (o roli nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów, edukacji włączającej, ustawodawstwa systemu oświaty, praw dziecka i osoby z niepełnosprawnością, podstaw funkcjonowania narządu wzroku i równowagi); 9 efektów z zakresu umiejętności (w tym: diagnozowania potrzeb, możliwości i uzdolnień uczniów, projektowania działań wspierających integralny rozwój uczniów, tworzenia programów wychowawczo-profilaktycznych, rozwoju kreatywności i umiejętności krytycznego myślenia uczniów, wykorzystywania procesu oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem, wsparcia dzieci z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, organizowania pracy szkolnej oraz pozaszkolnej ucznia, dbania o kulturę języka i posługiwania się językiem polskim) oraz 6 efektów z zakresu kompetencji społecznych (tj. budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów, podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej, projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji oraz pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej).

Koncepcja kształcenia przyjęta na kierunku zakłada, że studenci II stopnia – absolwenci studiów I stopnia odbytych zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela realizują program wyrównujący różnice, co pozwoli na ukończenie studiów zgodnie z aktualnie obowiązującym standardem. Program ten realizuje brakujące efekty uczenia się, co pozwoli na uzyskanie pełnych kwalifikacji zawodowych studentom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tych dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela i zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na filologii polskiej są zgodne z założonymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek został przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Program studiów przewiduje zajęcia kierunkowe z zakresu literaturoznawstwa; obejmują treści dotyczące historii literatury polskiej, literatury powszechnej, pogranicza literatury i literatury niefikcjonalnej, analizy utworów literackich oraz metodologii badań literackich. Kluczowe treści programowe z zakresu językoznawstwa obejmują gramatykę opisową języka polskiego, podstawy gramatyki historycznej z historią języka, regionalne odmiany polszczyzny (dialekty i gwary), podstawowe teorie językoznawcze oraz metodologię badań językoznawczych i współczesną polszczyznę z kulturą języka. Dopełniające kształcenie kierunkowe treści kulturoznawcze koncentrują się na wiedzy ogólnej dotyczącej kultury, sztuki, teatru i filmu oraz korespondencji sztuk w kulturze. Program studiów zapewnia także treści programowe z zakresu technik informacyjnych, przedsiębiorczości i prawa autorskiego, własności intelektualnej, a także wstępu do wiedzy o filozofii lub historii oraz nowych mediach lub kulturze i komunikacji. W ramach zajęć na specjalnościach nienauczyielskich realizowane są treści programowe obejmujące wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu edytorstwa i tekstologii (specjalność *redakcyjno-wydawnicza*), wiedzę o kulturze i nowych mediach oraz podstawowych strategiach jej promocji i zarządzania, umiejętność kreatywnego pisanie i analizy tekstów kultury (specjalność *menedżer kultury*), umożliwiając tym samym praktyczne zastosowania w działalności zawodowej w wydawnictwie lub redakcji oraz w instytucjach kultury). Kształcenie językowe zapewniają natomiast treści programowe w zakresie wybranego języka obcego na poziomie B2 na studiach I stopnia i na poziomie B2+ na studiach II stopnia, realizowane w ramach wybieranego przez studentów lektoratu języka obcego oraz dodatkowych obowiązkowych zajęć językowych: *konwersatorium obcojęzycznego* na I stopniu i *warsztatów obcojęzycznych* na II stopniu.

Treści programowe sformułowane w sylabusach potwierdzają aktualność oraz zgodność tych treści ze współczesną wiedzą i metodyką badań w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa. Pozostają one także w zgodzie z badaniami prowadzonymi przez nauczycieli akademickich, które wykorzystywane są na zajęciach kierunkowych, w szczególności na seminariach dyplomowych, *wykładzie monograficznym* (I stopień), *konwersatorium literaturoznawczym* i *konwersatorium językoznawczym* (II stopień), których corocznie przedstawiana oferta jest ściśle powiązana z realizowanymi obecnie przez prowadzących tematami badawczymi (np. *Podróż w tekstach literackich i paraliterackich*, *Socjolekt studencki i młodzieżowy*). Zgodność treści programowych z prowadzonymi na Uczelni badaniami potwierdza także powiązanie tematyki prac dyplomowych z zainteresowaniami naukowymi pracowników. Również zamieszczona w sylabusach literatura przedmiotu wskazuje na aktualność treści programowych oraz ich powiązanie z działalnością badawczą oraz współczesnymi tendencjami rozwojowymi historii i teorii literatury oraz językoznawstwa. Na tej podstawie dobór treści dla poszczególnych zajęć należy ocenić jako zapewniający kompleksowość i odpowiedni poziom szczegółowości treści w odniesieniu do specyfiki poszczególnych zajęć, dzięki czemu możliwe jest uzyskanie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku.

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Ścieżka nauczycielska w ramach studiów I i II stopnia na kierunku filologia polska realizowana jest zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Kształcenie na studiach przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela obejmuje zajęcia merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć - grupa zajęć A1; grupę zajęć psychologiczno-pedagogicznych – grupa zajęć B; zajęcia dydaktyczne w zakresie podstaw dydaktyki i emisji głosu – grupa zajęć C oraz zajęcia dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć – grupa zajęć D. Na I stopniu studiów w ramach zajęć z bloku A1 realizowane są treści dotyczące warsztatu pracy polonisty, narzędzi i metod wspierania komunikacji, szczególnie z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wsparcia technologicznego w nauczaniu języka polskiego. Grupa zajęć B obejmuje m.in. zagadnienia psychologii ogólnej, rozwojowej oraz społecznej, podstawy pracy wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej nauczyciela, pedeutologii, diagnozy nauczycielskiej oraz praktykę zawodową. W bloku C umieszczono treści z zakresu dydaktyki ogólnej, emisji głosu oraz dotyczące języka w procesie kształcenia. Ostatni blok dydaktyczny zawiera treści z obszaru dydaktyki języka polskiego na poziomie szkoły podstawowej, trudności w czytaniu i pisanii z metodyką postępowania terapeutycznego na języku polskim oraz praktyki zawodowe.

Na II stopniu kształcenia blok B uzupełnia treści z zakresu psychologii i pedagogiki w zakresie psychologicznych i pedagogicznych podstaw pracy nauczyciela szkoły podstawowej, doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz podstaw prawnych i organizacyjnych systemu oświaty. W tym bloku mieszczą się także praktyki zawodowe, wymagane standardem. W bloku C zaproponowano kontynuację zajęć z I stopnia – tj. *język w procesie kształcenia*. Rekomenduje się zmianę nazw zajęć, by usunąć podejrzenie powielania treści kształcenia, nawet jeśli – jak w tym przypadku – treści przedmiotowe są kontynuacją i uzupełnieniem kształcenia z I stopnia. W bloku D zaś dydaktykę języka polskiego w szkole ponadpodstawowej i dwie praktyki zawodowe nauczycielskie – śródroczną i ciągłą, realizowane w szkole ponadpodstawowej.

Uczelnia przygotowała także zbiór zajęć, które przede wszystkim służą wyrównaniu różnic efektów uczenia się dla absolwentów I stopnia po starym standardzie.

Określony w programie studiów czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Podobnie liczba punktów przypisana do poszczególnych zajęć oraz grup zajęć specjalnościowych zostały poprawnie oszacowane.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz liczba punktów ECTS, uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, są zgodne z przepisami. Sylabusy zawierają szczegółowy bilans nakładu pracy studenta, który pozwala na potwierdzenie właściwych relacji między godzinami kontaktowymi z nauczycielem akademickim oraz samodzielnej pracy studenta, obejmującej m.in. przygotowanie do zajęć, przygotowanie do egzaminu lub kolokwium, zebranie materiałów do projektu, kwerendę internetową czy opracowanie prezentacji multimedialnej. Zastrzeżenie dotyczy jedynie nieczytelnego rozłożenia pracy własnej i godzin kontaktowych w ramach praktyki na specjalności *redakcyjno-wydawniczej* – w sylabusie zajęć zapisano 45 zamiast 150 h praktyk zgodnie z programem studiów przy założonych 155 h pracy własnej studenta. Rekomenduje się dokonanie korekty zapisów w sylabusie zgodnie ze stanem rzeczywistym.

Układ zajęć w planie studiów uznać należy za odpowiedni do charakteru realizowanych treści oraz zapewniający osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia. Poszczególne zajęcia, ujęte w grupy zajęć kształcenia ogólnego, podstawowego i kierunkowego oraz grupę zajęć specjalnościowych w ramach zajęć do wyboru, zaplanowane zostały w ramach harmonogramu zajęć w sposób poprawny i równomierny, a ich sekwencja jest dostosowana do specyfiki kształcenia polonistycznego.

Za różnorodny należy uznać także dobór form zajęć, które uwzględniają specyfikę nauczanych treści programowych i zapewniają osiągnięcie założonych efektów uczenia się, także w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Program studiów przewiduje zajęcia w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów, warsztatów, praktyk oraz w formie e-learningu. Zajęcia na kierunku filologia polska odbywają się w niewielkich grupach (do 20 osób na wykładzie, do 11 w grupach ćwiczeniowych i seminaryjnych), co sprzyja indywidualizacji procesu kształcenia. Właściwe są także proporcje między wykładami a pozostałymi formami zajęć, ze wskazaniem na dominację formy aktywizujących studenta – udział wykładów waha się od 15 do 22 % w zależności od specjalności i poziomu studiów.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS (65 ECTS na studiach I stopnia i 62 ECTS na studiach II stopnia). Elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia na filologii polskiej możliwe jest dzięki wyborowi jednej z dwóch oferowanych na danym stopniu specjalności, seminarium dyplomowego oraz lektoratu na obu poziomach kształcenia; na I stopniu studenci realizują po dwa zajęcia wybrane ze stałej oferty: *adaptacje filmowe literatury polskiej* lub *adaptacje filmowe literatury powszechnej* oraz *historia filozofii* lub *historia Polski*; na II stopniu: *nowe media* lub *kultura i komunikacja* oraz *rozwój kompetencji osobistych i społecznych* lub *coaching przedsiębiorczości i marki osobistej*.

Spełnione zostały również wymogi dotyczące liczby punktów przypisanych zajęciom powiązanym z prowadzonymi na wydziałach badaniami naukowymi w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, która na studiach obu poziomów stanowi ponad 50% ogólnej liczby ECTS,

obejmując zajęcia z grupy zajęć podstawowych i kierunkowych, w tym seminaria dyplomowe, a także zajęcia z języka specjalistycznego.

Program studiów uwzględnia konieczność uzyskania przez studentów poziomu B2 z zakresu nowożytnego języka obcego na studiach I stopnia w wymiarze 120 h i 9 ECTS w ramach lektoratu oraz 45 h i 6 ECTS w ramach *konwersatorium obcojęzycznego*. Program studiów II stopnia przewiduje zajęcia w zakresie języka obcego, w tym języka specjalistycznego, w wymiarze 60 h i 3 ECTS w ramach lektoratu oraz 30 h i 2 ECTS w ramach *warsztatów obcojęzycznych*, które zapewniają osiągnięcie kształcenia językowego na poziomie B2+.

Na filologii polskiej UJK przewidziano realizację zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS na każdym poziomie kształcenia: w ramach zajęć *ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego, przedsiębiorczość oraz metody wspierające proces uczenia się* lub (do wyboru) *metody radzenia sobie ze stresem* na I stopniu; *nowe media* lub (do wyboru) *kultura i komunikacja oraz rozwój kompetencji osobistych i społecznych* lub (do wyboru) *coaching przedsiębiorczości i marki osobistej* na II stopniu. Dodatkowo studenci, którzy wybrali specjalność nauczycielską na I i II stopniu, realizują zajęcia z dziedziny nauk społecznych (np. *psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, podstawy prawne i organizacyjne systemu oświaty*).

Program studiów filologii polskiej przewiduje kształcenie za pomocą technik i metod kształcenia na odległość w wymiarze 60 h na I stopniu oraz 30 na II stopniu, a ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie. W roku akademickim 2020/21 większość zajęć ze względu na sytuację epidemiczną realizowana jest jednak w tej formie. W siedzibie Uczelni zaplanowano przeprowadzenie jedynie tych zajęć, które kształcą w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych lub wymagają wykorzystania specjalistycznych programów komputerowych (*komputerowa redakcja tekstu i formatowanie, warsztaty rejestracji audiowizualnej oraz pierwsza pomoc przedmedyczna*).

Uczelnia w sposób właściwy sformułowała zasady realizacji standardu kształcenia nauczycieli na ścieżkach nauczycielskich na I i II stopniu studiów. Zgodna ze standardem jest liczba godzin i punktów ECTS w poszczególnych blokach (często jest to więcej zarówno godzin, jak i punktów ECTS), tj. na studiach I stopnia w bloku B w programie jest 90 godzin (6 ECTS) z psychologii, 100 godzin (7 ECTS) z pedagogiki oraz 30 godzin (2 ECTS) praktyk zawodowych. W bloku przewidziano o 5 punktów ECTS i 10 godzin (w zakresie pedagogiki) więcej niż przewiduje standard. W bloku C zaplanowano 60 godzin i 5 ECTS (2 punkty ECTS więcej niż w standardzie). Natomiast w bloku D jest 150 godzin z zakresu dydaktyki przedmiotowej oraz 120 godzin praktyk zawodowych oraz łącznie 15 punktów ECTS.

Na studiach II stopnia przewidziano zajęcia w bloku B w wymiarze 15 godzin z psychologii (1 ECTS), 40 godzin z pedagogiki (3 ECTS) oraz praktyki zawodowe (2 ECTS). W bloku C znalazł się przedmiot dotyczący języka w procesie kształcenia (20 godzin, 2 ECTS), a w bloku D – 90 godzin dydaktyki języka polskiego w szkole ponadpodstawowej (4 ECTS) oraz 120 godzin praktyk zawodowych (6 ECTS).

W programie studiów mieszczą się zajęcia do wyboru we właściwym wymiarze. W przypadku bloku filologia polska nauczycielska na studiach I stopnia – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – program studiów umożliwia studentom wybór zajęć w grupie zajęć A, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Student realizujący blok nauczycielski z grupy przedmiotów podstawowych/kierunkowych dokonuje wyboru przedmiotu za 10 punktów ECTS (seminarium licencjackie). Natomiast na studiach II stopnia w bloku nowoczesna polonistyka student realizujący

blok nauczycielski z grupy przedmiotów podstawowych/kierunkowych dokonuje wyboru zajęć za 15 punktów ECTS (seminarium magisterskie).

Program studiów na ścieżkach nauczycielskich przewiduje kształcenie za pomocą technik i metod kształcenia na odległość w wymiarze 60 h na I stopniu oraz 30 na II stopniu, zatem należy stwierdzić, że ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku są różnorodne i pozostają w ścisłym związku ze specyfiką kształcenia polonistycznego, zapewniając osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych efektów uczenia się. Odpowiadają one jednocześnie celom i formom prowadzonych zajęć – na wykładach wykorzystuje się przede wszystkim metody podające (wykład informacyjny, pogadanka) i problemowe (wykład problemowy, konwersatoryjny), na ćwiczeniach, konwersatoriach i seminariach dominują metody aktywizujące studenta: praca ze źródłem drukowanym, praca z tekstem, metoda badawcza, analiza przypadków, klasyczna metoda problemowa, dyskusja grupowa, pokaz z opisem. Metody te pozwalają rozwijać warsztat filologiczny studenta, pogłębić umiejętność analizy i interpretacji, formułowania hipotez i problemów badawczych, a także opracowywania i prezentacji badań dzięki przygotowywaniu pisemnych prac semestralnych oraz dyplomowych. Zróżnicowanie metod odnotowują sylabusy, potwierdzające znaczący udział metod problemowych, opartych na krytycznej analizie tekstów i dyskusji, które zachęcają studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Przykładowo, *gramatyka historyczna języka polskiego*, zajęcia kierunkowe na I stopniu, uwzględniają w szczególności metody problemowe (dyskusja, gry dydaktyczne) oraz praktyczne (ćwiczenia w analizowaniu tekstów staropolskich pod kątem omawianych zagadnień gramatycznych, zespołowa i indywidualna praca ze słownikiem etymologicznym, ćwiczenia ustne i pisemne w sporządzaniu etymologicznych analiz wyrazowych), aktywizujące studenta, umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się oraz właściwie wykorzystujące środki i narzędzia dydaktyczne.

W realizacji zajęć, które przewidują zgodnie z programem studiów metodę e-learningu, w sposób właściwy wykorzystywany jest potencjał kształcenia za pomocą metod i technik kształcenia na odległość oraz narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Dotyczy to zajęć realizowanych w tej formie ze względu na ich specyfikę jedynie częściowo i pomocniczo, w niewielkim wymiarze godzinowym: *techniki informacyjno-komunikacyjne, adaptacje filmowe literatury polskiej/adaptacje filmowe literatury powszechnej, analiza utworu literackiego, nauki pomocnicze filologii polskiej, komunikacja językowa, kultura języka* na I stopniu (w sumie 60 h) oraz *nowe media/kultura i komunikacja i korespondencja sztuk w kulturze* na II stopniu (w sumie 30 h). Z metodami i technikami kształcenia na odległość oraz nowoczesnymi narzędziami wykorzystywanymi w dydaktyce przy prowadzeniu kwerend internetowych oraz badań naukowych studenci są zaznajamiani w ramach zajęć *techniki komunikacyjno-informacyjne*. Obecnie, z uwagi na pandemię, kształcenie na kierunku filologia polska odbywa się niemal w całości w formie zdalnej przy zapewnieniu przez Uczelnię odpowiednich narzędzi i dzięki dostosowaniu metod dydaktycznych do zmienionych warunków kształcenia. Zajęcia o charakterze praktycznym, w tym praktyki i zajęcia specjalnościowe wymagające dostępu do odpowiedniego oprogramowania, odbywają się w sposób stacjonarny. Zapewnione zostały także materiały dydaktyczne w formie elektronicznej, np. w formie prezentacji, tekstów do analizy, zeskanowanej literatury przedmiotowej, linków do dostępnych w Internecie publikacji naukowych, wykładów, webinarów czy filmów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość sprzyja też kształceniu kompetencji medialnych studentów, umiejętności wyszukiwania tekstów i przeprowadzania kwerend internetowych.

Metody kształcenia umożliwiają także przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa, w szczególności dzięki metodom seminaryjnym wykorzystywanym na obu poziomach kształcenia, obejmującym pracę ze źródłem, analizę zebranych przez studentów materiałów oraz omawianie stanu zaawansowania prac dyplomowych poprzez dyskusję nad przedstawianymi sukcesywnie referatami oraz rozdziałami przygotowywanych przez nich prac. Metody dydaktyczne stosowane na lektoratach języka obcego i zajęciach z języka specjalistycznego (np. metody bazujące na podejściu komunikacyjnym, dyskusja i inne formy aktywizujące, analiza źródeł pisanych oraz audiowizualnych, ćwiczenia praktyczne, metody problemowe) na studiach I i II stopnia zapewniają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 i B2+. Metody kształcenia umożliwiają także dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów dzięki wykorzystaniu rozwiązań ułatwiających studiowanie osobom z niepełnosprawnościami (zmiana sposobu uczestnictwa w zajęciach i wymiaru zajęć – np. alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego; przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu, w szczególności: pismo Braille’a, druk o zmienionej wielkości czcionki, tyflomapy oraz grafiki na papierze pęczniejącym, nagranie audio, zapis elektroniczny; dodatkowe wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość, a także urządzeń technicznych umożliwiających pełny udział w zajęciach oraz pozwalających na rejestrację zajęć dydaktycznych; usługa asystencji oraz inne usługi specjalistyczne, które zapewnia Uniwersyteckie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami).

Celem praktyk zawodowych realizowanych w ramach specjalności na filologii polskiej jest nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów w praktyce poprzez podjęcie pracy w instytucjach związanych merytorycznie z przedmiotem studiów, poznanie własnych możliwości na rynku pracy oraz nawiązanie kontaktów zawodowych. Sformułowane zostały w sylabusach specyficzne efekty uczenia się dla praktyk, które pozostają w związku z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć specjalnościowych. Ich osiągnięcie zapewniają powiązane z nimi treści programowe, a także wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS (150 h i 8 ECTS na specjalności *redaktorsko-wydawniczej* oraz 120 h i 6 ECTS na specjalności *menedżer kultury*) oraz odpowiednie umiejscowienie praktyk w planie studiów (6 semestr na I stopniu oraz 2 i 4 semestr na stopniu II). Właściwy jest także dobór miejsc odbywania praktyk zapewniający osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się – na specjalności *redaktorsko-wydawniczej* są to kieleckie wydawnictwa oraz redakcje gazet i czasopism, na specjalności *menedżer kultury* – centra i domy kultury, teatry, kina, radio i telewizja, biura wystaw czy urząd miasta. Infrastruktura oraz wyposażenie tych miejsc, których bazę na podstawie odpowiednich porozumień zapewnia Uczelnia, są zgodne ze specyfiką kształcenia specjalnościowego i umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Zaliczenia praktyk dokonuje kierunkowy opiekun praktyk na podstawie dokumentacji praktyki przedstawionej przez studenta (dziennik praktyk), zawierającej zestawienie prac wykonanych w czasie praktyki, ocenę osiągniętych efektów uczenia się oraz pisemną opinię i ocenę wystawioną przez opiekuna praktyki. Dzięki odniesieniu się do każdego z zakładanych efektów uczenia się ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy. Przedstawiona przykładowa dokumentacja praktyk była rzetelnie wypełniona i potwierdzała, że sposób dokumentowania przebiegu praktyk oraz realizowanych w ich trakcie zadań zostały trafnie dobrane, umożliwiając skuteczne i kompleksowe sprawdzenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się na podstawie formalnie przyjętych i opublikowanych zasad sformułowanych w odpowiednich zarządzeniach Rektora oraz w instytutowych regulaminach praktyk zawodowych, opracowanych dla poszczególnych specjalności,

w których określono cele i organizację praktyk, osoby odpowiedzialne za nadzór nad praktykami oraz ich zadania, a także sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk. Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk, zarówno w zakładach pracy, jak i z ramienia Uczelni umożliwiają prawidłową ich realizację, a liczba osób sprawujących opiekę jest wystarczająca w odniesieniu do liczebności grup praktykantów. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki decyzję w tej sprawie podejmuje kierunkowy opiekun praktyk, biorąc pod uwagę możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz zgodności profilu działalności placówki z koncepcją, celami kształcenia i profilem praktycznym specjalności.

Program praktyk, sposób realizacji praktyk oraz efekty uczenia się podlegają ocenie studentów, którzy dzielą się swoimi opiniami w rozmowach podsumowujących zrealizowane praktyki z opiekunem praktyk, dotyczącymi m.in. przydatności danej placówki czy zaangażowaniu w szkolenie studenta; w podobny sposób pozyskiwana jest także informacja zwrotna dotycząca oczekiwań pracodawców wobec programu studiów. Praktyki zawodowe stanowią dla Uczelni istotną płaszczyznę współpracy i wymianę opinii dotyczących realizacji i doskonalenia programu studiów – w wyniku konsultacji ze studentami znacząco zwiększono ostatnio liczbę godzin praktyk na specjalności *redakcyjno-wydawniczej* z 45 do 150.

W ramach programu studiów I i II stopnia przewidziano praktyki zawodowe realizujące standardy kształcenia nauczycieli. Na I stopniu przewidziano trzy rodzaje praktyki, odbywane przez studenta w szkole podstawowej. Jest to praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna ciągła (30 godzin, 2 ECTS), praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole podstawowej (śródroczna - 60 godzin, 3 ECTS) oraz praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole podstawowej (ciągła - 60 godzin, 3 ECTS). Na studiach II stopnia praktyki realizowane są w szkołach ponadpodstawowych i również obejmują trzy formy: praktykę zawodową psychologiczno-pedagogiczną ciągłą (15 godzin, 2 ECTS), praktykę zawodową dydaktyczną z języka polskiego śródroczną (60 godzin, 3 ECTS), praktykę zawodową dydaktyczną z języka polskiego ciągłą (60 godzin, 3 ECTS).

Liczbę godzin praktyk (dla bloku nauczycielskiego – zgodną ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela), cele i treści uczenia się, efekty, sposoby weryfikacji oraz kryteria oceny określają karty przedmiotu dotyczące każdego rodzaju praktyk. Zapisano tam, iż celem praktyki jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej z praktyką nauczania.

Proces realizacji praktyk zaplanowano w sposób prawidłowy, bowiem są one zintegrowane z realizacją zajęć z zakresu dydaktyki języka polskiego. Właściwie określono miejsca praktyk (są to szkoły podstawowe i ponadpodstawowe), przy czym na liście interesariuszy jest tylko jedna szkoła podstawowa i kilka liceów ogólnokształcących z Kielc i okolic. Rekomenduje się poszerzenie listy interesariuszy o szkoły podstawowe, z którymi Uczelnia prowadzić będzie współpracę w zakresie praktyk zawodowych.

Pandemia wpłynęła negatywnie na realizację praktyk zawodowych na kierunku, ponieważ w uprzednim roku akademickim przeniesiono obowiązek realizacji praktyk na kolejny rok. Przeniesiono jednorazowo praktyki na 3. rok studiów I stopnia (rozliczenie w 6. semestrze) oraz 2. rok studiów II stopnia (rozliczenie w 4. semestrze).

W bieżącym roku akademickim – tj. 2020/2021 – w sytuacji trudnej współpracy ze szkołami, które musiały prowadzić edukację zdalną, w grudniu 2020, decyzją Rady Wydziału Humanistycznego,

przeniesiono po raz kolejny zaliczenie praktyk na drugim roku II stopnia na semestr letni – w związku z pandemią i przejściem szkół podstawowych i ponadpodstawowych na nauczanie zdalne. Dodatkowo, szkoła podstawowa, z którą Uczelnia podpisywała co rok umowę w sprawie praktyk, w 2020 umowy nie zawarła, co spowodowało brak możliwości realizacji praktyki przez studentów I stopnia studiów. Nowelizacja rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia nauczycieli, która weszła w życie 5 grudnia 2020 roku, umożliwiła realizację praktyk poprzez poszerzenie katalogu form zaliczenia, np. przez zajęcia w podmiocie prowadzącym kształcenie – w takim przypadku praktyki będą przygotowywane i organizowane przez ten podmiot i mogą odbywać się w formie ćwiczeń praktycznych, symulacji lekcji lub zajęć, właściwych dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zapisy tej nowelizacji wykorzystano na ocenianym kierunku, co wraz z przenosinami części praktyk zawodowych z poszczególnych lat na kolejne semestry i lata powinno stanowić ważny element troski o realizację standardów kształcenia. Jest to rekomendacja, by prowadzić systematyczną analizę realizowanych godzin praktyk na poszczególnych latach, podobnie jak zabezpieczyć możliwość realizacji praktyk w kilku instytucjach edukacyjnych, by student mógł osiągnąć zaplanowane dla praktyki cele.

Organizacja procesu dydaktycznego na kieleckiej filologii polskiej pozwala na realizację zajęć zgodnie z zasadami higieny procesu nauczania oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Tygodniowy harmonogram zajęć został właściwie zaplanowany, a dzienne obciążenie czasem uczestniczenia w zajęciach umożliwia osiąganie efektów uczenia się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się pozwala na weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach, zaś tryb i zasady weryfikacji zakładanych efektów uczenia określone zostały w odpowiedniej procedurze. Dotyczy to także bloku nauczycielskiego, realizowanego na studiach I i II stopnia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanych uchybień, która nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji w tym przedmioty kwalifikacyjne i liczbę miejsc określają właściwe Uchwały Senatu UJK, które są dostępne na stronie Uczelni w zakładce „Rekrutacja”.

Proces rekrutacji na Wydziale przeprowadzany jest przez powołaną Zarządzeniem Rektora Wydziałową Komisję Rekrutacyjną, działającą w oparciu o obowiązujące akty prawne, tj. warunki rekrutacji w poprzednim roku akademickim regulowała Uchwała nr 129/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2020/2021. Uchwała ta zawiera liczne załączniki, które dookreślają warunki przyjmowania na studia, np. harmonogram rekrutacji, opis kryteriów przyjęcia na studia na kierunku filologia polska na studiach I i II stopnia.

Uczelnia określiła warunki przyjęcia na studia I stopnia, wskazując przedmioty maturalne, które są brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym. Przedmiotom tym nadano także wagę. W puli przedmiotów znalazły się: język polski (poziom podstawowy lub rozszerzony, w przypadku którego punkty liczy się podwójnie) z wagą 90%, matematyka (poziom podstawowy lub rozszerzony podwajający punktację) z wagą 5% oraz język obcy (poziom podstawowy lub rozszerzony podwójnie liczony) z wagą 5%. Kandydat, by znaleźć się na liście studentów, musi uzyskać minimum 30 punktów. Należy uznać, że tak sformułowana lista przedmiotów, wagi przedmiotów oraz sposobów liczenia, na kierunku filologia polska jest właściwa i zapewnia rekrutację studentów o odpowiednich kwalifikacjach wstępnych. W przypadku studiów II stopnia Uczelnia określiła warunki przyjęcia osobno dla absolwentów kierunku filologia polska oraz absolwentów z dziedzin nauk humanistycznych i/lub społecznych oraz kierunków pokrewnych. Ponadto określiła wymagania wstępne dla kandydatów na studia. Są to: ukończenie studiów I stopnia i osiągnięcie efektów uczenia się dla obszaru nauk humanistycznych i/lub społecznych oraz posiadanie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (specjalność nauczycielska z elementami neurodydaktyki) oraz przygotowania logopedycznego (filologia polska I stopnia, specjalność nauczycielska z logopedią, obecnie wygaszaną).

Rekrutacja na studia II stopnia bazuje na wynikach ze studiów I stopnia, bowiem kandydatów przyjmuje się na podstawie konkursu dyplomów, przy czym minimalna ocena na dyplomie uprawniająca kandydata do wpisu na listę studentów to 3,5. Określono także kryterium dodatkowe, czyli średnią ocen ze studiów I stopnia. Dla absolwentów kierunków z dziedziny nauk humanistycznych i/lub społecznych oraz kierunków pokrewnych, którzy osiągnęli efekty uczenia się wymagane dla studiów I stopnia warunki przyjęcia są takie same, jednakże

Uczelnia opracowała listę zajęć, których efekty uczenia się pozwalają kandydatom na uzupełnienie efektów z I stopnia studiów.

Uczelnia zaplanowała też warunki rekrutacji na następny rok akademicki. Zasady rekrutacji na najbliższy rok akademicki 2021/22 zostały przyjęte Uchwałą nr 58/2020 Senatu UJK w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2021/2022. Zgodnie z nimi w roku akademickim 2021/22 Uczelnia będzie rekrutować na studia na ocenianym kierunku wyłącznie na studia stacjonarne, by nie wprowadzać w błąd kandydatów, którzy chcieli podjąć studia na studiach niestacjonarnych, jednak z uwagi na małą liczbę kandydatów nie otwarto studiów w tym trybie.

W opisie warunków rekrutacyjnych brakuje informacji o tym, czy warunki te będą uwzględniać informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. W związku z tym rekomenduje się uzupełnienie warunków rekrutacyjnych o weryfikację kompetencji informatycznych kandydatów, ale też o informację dotyczącą konieczności wykorzystywania sprzętów komputerowych w procesie kształcenia z uwagi na sytuację pandemiczną i edukację zdalną realizowaną na Uczelni.

Uczelnia określiła warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, co określa Regulamin potwierdzania efektów uczenia się, jednakże deklaruje, że do tej pory na kierunek filologia polska nie zgłosili się kandydaci, którzy chcieliby potwierdzić efekty uczenia się za pomocą tej procedury.

Uczelnia posiada rozbudowaną procedurę weryfikacji efektów uczenia się na kierunku filologia polska. Procedura opiera się na ogólnouczelnianej procedurze oceny osiągania efektów uczenia się, której celem jest opracowanie skutecznego systemu weryfikującego efekty uczenia się poprzez określenie trybu i zasad oceny stopnia osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia, kontrolę metod

sprawdzania i oceny oraz wskazanie sposobów dokumentowania tego procesu stosownie do formy przedmiotu, specyfiki treści. Ocena skuteczności osiągania efektów bazuje na formach zaproponowanych przez nauczycieli w kartach zajęć. Metodami weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się są w szczególności: egzamin (ustny lub pisemny), zaliczenie z oceną i zaliczenie oraz prace etapowe. Egzaminy i zaliczenia mogą być przeprowadzane zarówno w formie tradycyjnej lub z wykorzystaniem technologii teleinformatycznej (w formie zdalnej), zapewniającej kontrolę ich przebiegu. Jest to szczególnie ważne w dobie pandemii, w związku z czym określono osobne procedury weryfikacji efektów uczenia się realizowanych na zajęciach zdalnych (zapisane w Zarządzeniu nr 210/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie zasad prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzania zaliczeń, egzaminów i egzaminów dyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). W efekcie wprowadzono szereg działań, gwarantujących możliwość osiągnięcia efektów uczenia się tj. utrzymano liczbę punktów ECTS przypisaną określonym zajęciom w realizowanym programie studiów; nauczyciel akademicki został zobowiązany do zapewnienia studentom, w sposób regularny, informacji zwrotnej dotyczącej ich postępów w nauce (przez Wirtualną Uczelnię, aplikację MS Teams, platformę e-learningową, bezpośrednio – w trakcie rozmowy ze studentem, mailowo); zapewniono stały kontakt nauczyciela ze studentami; dla każdego efektu uczenia się, zapisanego dla przedmiotu realizowanego na odległość, określono metody i kryteria jego weryfikacji (zapisane w kartach przedmiotu, przy czym część metod zmieniono).

Metody weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane, specyficzne, właściwie dobrane, co potwierdza dokonana analiza prac etapowych. Dotyczy to także efektów uczenia się w zakresie kształcenia nauczycieli.

W dostarczonych pracach etapowych z losowo wybranych zajęć sprawdzane są zarówno wiedza, jak i umiejętności, a stosowane metody pozwalają na ich rzetelną weryfikację. Nie zawsze student zyskuje informację zwrotną w postaci komentarza, recenzji, uwag. Rekomenduje się uwzględnianie informacji zwrotnej w procesie weryfikacji efektów uczenia się, aby studenci mieli punkt odniesienia w osiąganiu postępów w procesie dydaktycznym.

Uczelnia generalnie prawidłowo prowadzi proces dyplomowania, który określony jest przez Regulamin studiów UJK oraz wydziałowy regulamin dyplomowania. Regulamin wydziałowy wyznacza przebieg procesu dyplomowania, począwszy od zatwierdzenia tematu pracy dyplomowej, wymogi dotyczące prac dyplomowych, które mogą przyjmować różne formy (praca pisemna, praca projektowa, cykl co najmniej dwóch artykułów z listy MNiSW), po egzamin dyplomowy. Nadzór nad procesem dyplomowania oraz nad procedurą antyplagiatową sprawuje Dziekan. Zasady te są jednak typowe dla większości kierunków z obszaru nauk humanistycznych czy społecznych. Regulamin nie zawiera także merytorycznych kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach I stopnia i studiach II stopnia z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów.

Prace dyplomowe na kierunku filologia polska są pracami pisemnymi. Stanowią samodzielne opracowanie zagadnienia naukowego prezentujące ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

Prace dyplomowe przygotowywane na ocenianym kierunku w znaczącej mierze powiązane są z dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek, tj. językoznawstwo i literaturoznawstwo), co potwierdza analiza dokumentacji w trakcie wizytacji PKA. W jednym wypadku spore fragmenty pracy dyplomowej wykraczają poza efekty uczenia się na filologii polskiej, wchodząc

w obręb psychologii, biologii, socjologii. Rekomenduje się ścisłe wiązanie tematów prac dyplomowych i ich treści z kierunkowymi efektami uczenia się. Analiza tematów prac dyplomowych wskazuje na ich dużą różnorodność. Są również tematy związane z realizacją ścieżki nauczycielskiej, np. *Błędy ortograficzne popełniane przez uczniów klasy IV szkoły podstawowej* czy *Praca z uczniem dyslektycznym na lekcjach języka polskiego*. Inne dotyczą zaburzeń komunikacyjnych, np. *Zaburzenia rozwoju mowy jako przeszkoda prawidłowego funkcjonowania w grupie rówieśniczej* czy *Komunikacja u dziecka we wczesnej adolescencji z zespołem Aspergera*, które odnoszą się do dodatkowych treści realizowanych na specjalności nauczycielskiej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, która nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi 26 nauczycieli akademickich (w tym 13 reprezentujących językoznawstwo i 13 – literaturoznawstwo) a oraz 9 osób reprezentujących dyscypliny pedagogika, psychologia oraz specjaliści z zakresu logopedii, emisji głosu. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku filologia polska posiadają udokumentowany, bogaty i aktualny dorobek w zakresie obu dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów, tzn. językoznawstwo i literaturoznawstwo. Dorobek obejmuje subdyscypliny podstawowe dla kierunku, jak dialektologia, językoznawstwo synchroniczne i diachroniczne, stylistyka językoznawcza, językoznawstwo normatywne, historia literatury, teoria literatury, poetyka. Dorobek obejmuje też wiele najnowszych subdyscyplin, jak: socjolingwistyka, tekstologia, kognitywizm, teolingwistyka, językoznawstwo statystyczne, genologia lingwistyczna, dyskursologia, lingwistyka kulturowa, korespondencja sztuk, aksjologia tekstów kultury, edytorstwo naukowe tekstów, biblioterapia, lingwistyka edukacyjna, zaburzenia mowy, komunikację językową osób z autyzmem, szeroko rozumiane interakcje językowe. Niektóre osoby posiadają dodatkowe kompetencje naukowe z zakresu innych dyscyplin (administracja, nauki o kulturze i religii, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza oraz pedagogika specjalna, filozofia), a także kompetencje praktyczne (logopedia, emisja głosu, coaching, tutoring, mentoring).

W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela biorą udział osoby prowadzące badania naukowe w dyscyplinie odpowiadającej przedmiotowi nauczania a także nauczyciele akademicy z doświadczeniem i dorobkiem naukowym w zakresie dydaktyki i metodyki nauczania. Udokumentowany dorobek (publikacyjny lub udział w realizacjach projektów badawczych) posiadają także nauczyciele prowadzący zajęcia w zakresie dyscyplin pedagogika i psychologia. Pozwala to stwierdzić, że kompetencje osób przygotowujących do zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia nauczycieli.

Niektóre zajęcia specjalistyczne są prowadzone przez praktyków z doświadczeniem zdobytym poza Uczelnią (pracownicy instytucji edukacyjnych i kulturalnych, administracji publicznej, Centrum Doskonalenia Nauczycieli). Posiadają oni doświadczenie zawodowe w zakresie edytorstwa, zarządzania kulturą, dydaktyki. Dobrze służy to realizacji zajęć w proponowanych na kierunku ścieżek *nowoczesna polonistyka*, *menedżer kultury w bloku nauczycielskim* oraz realizacji zajęć w *bloku redakcyjno-wydawniczym*.

W skład kadry prowadzącej zajęcia na filologii polskiej wchodzi 2 profesorów, 17 doktorów habilitowanych, 7 doktorów zatrudnionych w ILiJ, a także 1 doktor habilitowany, 5 doktorów z innych jednostek UJK. Wobec aktualnej liczby studentów (w bieżącym roku akademickim 84 studentów na obu poziomach kształcenia) zarówno struktura, jak i liczebność kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku filologia polska posiadają kompetencje dydaktyczne oraz bogaty i udokumentowany dorobek dydaktyczny. Na ten dorobek składają się: doświadczenie w pracy akademickiej, promotorstwo i recenzowanie prac dyplomowych na wszystkich poziomach kształcenia, opracowywanie nowych kierunków studiów (w tym

podyplomowych) i specjalności, tworzenie materiałów dydaktycznych, autorstwo publikacji dydaktycznych, podręczników do nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych, recenzje i ekspertyzy podręczników szkolnych, autorstwo, kierownictwo, wykonawstwo projektów edukacyjno-terapeutycznych, realizacja interdyscyplinarnego projektu badawczego dla uczniów szkół gimnazjalnych z przedmiotu język polski, opieka nad studenckimi kołami naukowymi, organizacja imprez popularyzujących wiedzę polonistyczną, członkostwo w jury konkursu literackiego dla studentów UJK, opieka merytoryczna nad pracami naukowymi i literackimi studentów, którzy zdobywają nagrody i wyróżnienia na konferencjach naukowych i konkursach literackich.

Kompetencje dydaktyczne zostały potwierdzone przez analizę prac dyplomowych i etapowych. Te pierwsze wykazują zasadniczą zgodność tematów z efektami uczenia się kierunku studiów oraz jego zakresem wymagań i poziomem kształcenia.

Kompetencje dydaktyczne kadry zostały potwierdzone również hospitacjami. Nauczyciele akademicki udowodnili umiejętność stosowania zarówno tradycyjnych, jak i nowoczesnych metod dydaktycznych, w tym z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, wdrażanie metod aktywizujących studentów, umożliwianie interakcji, stosowanie materiałów dydaktycznych (w tym wizualnych) uatrakcyjnających zajęcia. Fakty te pozwalają stwierdzić, że kompetencje dydaktyczne kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich są właściwe i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Ponad 75% godzin na kierunku (na I stopniu: 85,35%, na II stopniu 87,08% zajęć) jest prowadzonych przez nauczycieli akademickich, dla których UJK jest podstawowym miejscem pracy, co wypełnia wymogi ustawowe.

Polityka kadrowa dotycząca zespołu nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na filologii polskiej jest ściśle związana zapewnieniem jakości kształcenia przez dobór pracowników o wysokim potencjale naukowym oraz kwalifikacjach zawodowych i dydaktycznych.

Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest transparentny, uwzględnia kompetencje merytoryczne nauczycieli akademickich, tzn.: zakres badań naukowych, doświadczenie dydaktyczne, praktyczne lub zawodowe. Dokonuje go dyrektor ILiJ w porozumieniu z kierownikami zakładów i nauczycielami akademickimi.

Oferta szkoleniowa Uczelni skierowana do nauczycieli akademickich pozwalająca im podnosić kompetencje dydaktyczne jest bogata i nauczyciele chętnie z niej korzystają. Kilkoro ukończyło kursy językowe (język angielski), kursy związane z kształtowaniem postawy wobec studentów (tutoring, coaching, mentoring), szkolenia w zakresie tworzenia prezentacji 3D, a także kursy w ramach programu związanego z dostępnością Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami (kurs języka migowego). W momencie przejścia na tryb nauczania zdalnego Uczelnia zapewniła nauczycielom akademickim wsparcie w zakresie korzystania z technik i metod kształcenia na odległość. Zorganizowano szkolenia prowadzone przez wydziałowego informatyka. Zapewnia on również wsparcie telefoniczne w zakresie metod i technik kształcenia na odległość (w godzinach pracy a w razie konieczności także i po godzinach).

Od bieżącego roku akademickiego wszelkie problemy dotyczące kształcenia zdalnego pracownicy i studenci mogą zgłaszać zastępcy dyrektora ds. kształcenia, odpowiedzialnemu za nauczanie zdalne.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Wykorzystywane w tym celu narzędzie to anonimowa ankieta elektroniczna składająca się z 8 pytań zamkniętych, zawierająca też miejsce na dodatkowe uwagi. Wyniki ankiet odnoszące się do jakości kształcenia prowadzonego przez

konkretnych nauczycieli akademickich dyrektor Instytutu przedstawia i omawia na indywidualnych spotkaniach z pracownikami. Wyniki ankiet mają wpływ na korektę obsady zajęć.

Inną formą oceny nauczycieli akademickich i osób zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych są hospitacje zajęć. Wynikiem hospitacji zajęć jest ocena (pozytywna lub negatywna), z którą prowadzący zajęcia ma możliwość się zapoznać i ustosunkować się do niej. W wypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość hospitacje odbywają się zdalnie. Hospitacjom – również w okresie kształcenia na odległość – podlegają wszyscy pracownicy. Nauczyciele akademicy są hospitowani przynajmniej raz w cyklu oceny nauczyciela, natomiast pozostali pracownicy raz w roku. Szczegółowa procedura hospitacji została określona stosownymi przepisami.

Nauczyciele akademicy podlegają obowiązkowej okresowej ocenie pracowniczej. Zarządzenie rektora UJK wprowadza od roku 2020 nowy formularz oceny, która obejmuje osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną oraz organizacyjną. Jest przeprowadzana co dwa lata lub na wniosek rektora. Uwzględnia się w niej ocenę wynikającą z ocen studentów, a także wynik hospitacji.

Polityka kadrowa zapewnia utrzymanie potencjału naukowo-dydaktycznego i stwarza możliwości systematycznego jej rozwoju. Rozwój kadry prowadzącej kształcenie na kierunku filologia polska jest zrównoważony i trwały. Nauczyciele akademicy regularnie podnoszą swoje kwalifikacje naukowe, uzyskując kolejne stopnie i tytuły (w latach 2015-2021: 3 profesury, 8 habilitacji, 5 doktoratów).

Uczelnia wspiera rozwój kadry naukowo-dydaktycznej w zakresie kompetencji naukowych i dydaktycznych przez system nagród, powiązany z wynikami okresowej oceny nauczyciela akademickiego, oraz finansowanie publikacji prac naukowych, jak również udziału w konferencjach. Szczególną formą motywacji zwiększania kompetencji (językowych) kadry jest korzystne przeliczanie godzin pensum za prowadzone zajęcia w języku angielskim w stosunku 1x1,5 godz. pensum.

W Uczelni obowiązuje Kodeks Etyki Nauczyciela Akademickiego obejmujący sferę nauki, dydaktyki, funkcjonowania w społeczności akademickiej i publicznej. W raporcie zadeklarowano również, że polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkie formy dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Dotyczy on jednak sytuacji konfliktowych między osobą kształcąca się a nauczycielem. Brakuje dokumentów, które regulowałyby ten obszar działalności Uczelni między członkami kadry. Wobec tego rekomenduje się wprowadzenie takich zasad.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa, w którym prowadzona jest filologia polska, od 2020 zajmuje nową siedzibę (wraz z innymi jednostkami tworzącymi Wydział Humanistyczny). Infrastruktura dydaktyczna spełnia wysokie wymagania stawiane współczesnemu kształceniu. ILiJ zajmuje pomieszczenia na 2. i częściowo na 1. piętrze. Na nową bazę lokalową składa się 19 sal dydaktycznych, 6 małych aul, 2 duże (jedna współdzielona z pozostałymi jednostkami WH), 4 laboratoria językowe, 3 pracownie komputerowe, pracownia logopedyczna i czytelnia. Kierunek może również korzystać z działającego w budynku studia telewizyjnego, studia radiowego, pracowni fotograficznej. Sprzyja to rozwojowi różnorodnych aktywności studenckich w ramach oferowanych na kierunku bloków nauczycielskiego i redakcyjno-wydawniczego i zapewnia osiąganie specjalistycznych efektów uczenia się.

Część sal dydaktycznych (w starszej części budynku) jest w pełni wyposażona w rzutniki multimedialne, komputery stacjonarne, rozwijane i stałe ekrany, nagłośnienie, panele sterujące umożliwiające regulację siły głosu, zmianę źródła sygnału (np. z komputerowego na telewizyjny), dodanie innego nośnika danych. Sale znajdujące się w nowszej części budynku również są wyposażone w sprzęt multimedialny (ekrany telewizyjne, rzutniki). Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w stały dostęp do internetu. Ponadto w większości pokoi pracowniczych znajduje się komputer stacjonarny podłączony do internetu, drukarka, niszczarka dokumentów.

Uczelnia zapewnia dostęp do sieci bezprzewodowej EDUROAM, pozwalający na bezpłatne korzystanie z Internetu na terenie całej Uczelni i w akademikach. UJK zapewnia także dostęp do poczty elektronicznej w domenie ujk.edu.pl. Komunikację pomiędzy wykładowcami, pracownikami administracji, a studentami zapewnia system Wirtualna Uczelnia. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Wykorzystywana w procesie dydaktycznym infrastruktura jest wystarczająca zarówno w odniesieniu do liczby grup studenckich, jak i ich liczebności; liczba stanowisk w pracowniach komputerowych umożliwia prawidłową realizację zajęć, pozwala też na indywidualną pracę studentów. Kształcenie na kierunku filologia polska nie wymaga specjalistycznych pracowni ani oprogramowania. Wyjątek stanowi realizowany na kierunku blok nauczycielski – ścieżka *nowoczesna polonistyka* oraz blok *redakcyjno-wydawniczy*. Dla tej pierwszej ważnym narzędziem wykorzystywanym w przyszłym zawodzie są tablice multimedialne, którymi Jednostka dysponuje. Aby jednak w pełni wykorzystać ich możliwości, a jednocześnie zapewnić znajomość nowoczesnych środków dydaktycznych przyszłym nauczycielom, rekomenduje się pozyskanie specjalistycznych programów edukacyjnych wykorzystywanych w edukacji szkolnej z użyciem tablicy multimedialnej. Na zajęciach w bloku redakcyjno-wydawniczym w celu osiągnięcia efektów uczenia się wykorzystuje się specjalistyczny program do składu i łamania tekstu na 10 stanowisk. W kolejnym roku planowany jest zakup 15 licencji. Rozmowa ze studentami ujawniła, że poza godzinami swoich zajęć mają oni problem z dostępem do sali, w której zainstalowane jest specjalistyczne oprogramowanie niezbędne do realizacji projektów w ramach bloku redakcyjno-wydawniczego. Wobec tego rekomenduje się umożliwienie studentom korzystania z sal, sprzętu i specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć dydaktycznych.

Do dyspozycji kierunku jest Biblioteka Uniwersytecka znajdująca się w bezpośrednim sąsiedztwie budynku dydaktycznego. Udostępnia ona swoje zbiory od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-19.00, w soboty w godz. 9.00-14. (od 18.04.2020 BU będzie czynna również w niedziele, w godz. 10.00-13.00). W BU znajduje się 21 stanowisk do obsługi czytelników, 52 stanowiska dostępne dla czytelników, 3 stanowiska komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku, stanowisko komputerowe dla osób z niepełnosprawnością motoryczną; 318 miejsc do pracy. Warunki te zapewniają komfortowe korzystanie z zasobów bibliotecznych.

Centrum Języków Obcych oraz Biblioteka Uniwersytecka, a także budynek dydaktyczny zostały wyposażone w system udźwiękowienia przestrzeni. Na drzwiach sal dydaktycznych oraz dziekanatów, instytutów, pracowni, tuż nad klamkami, zostały rozmieszczone płytki/etykiety dźwiękowzбудzalne RFID, które zintegrowane z pilotem odtwarzają w pilocie nagrane informacje w formie dźwiękowej, co ułatwia orientację przestrzenną osób z głębokim uszkodzeniem wzroku. Urządzenia te można wypożyczyć w portierni budynku Centrum Języków Obcych oraz portierni budynku Biblioteki Uniwersyteckiej. W aulach i salach dydaktycznych budynku dydaktycznego brakuje udogodnień dla osób z dysfunkcją słuchu. Rekomenduje się wprowadzenie takich rozwiązań. W budynku, gdzie odbywają się zajęcia, zapewniono udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi: windy, platformy jezdne schodowe, bezpośredni podjazd z poziomu parkingu do windy dla niepełnosprawnych, miejsca parkingowe, wydzielone i dostosowane łazienki dla osób z niepełnosprawnościami na każdym piętrze budynku.

W momencie przejścia na nauczanie zdalne w związku z zapobieganiem rozszerzania się Covid-19 Uczelnia zapewniła nauczycielom akademickim i studentom dostęp do bezpłatnego oprogramowania umożliwiającego prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, zarówno w czasie synchronicznym, jak i asynchronicznym.

Biblioteka Uniwersytecka zapewnia dostęp do ponad 500 tys. książek i czasopism w wersji papierowej oraz ponad 71 tys. tytułów w postaci elektronicznej. Udostępnia też liczne bazy online (w tym przydatne dla kierunku filologia polska: Academic Search Complete, ERIC, Science Direct, Web of Knowledge, Scopus, IBUK libra, Newspaper Source). W zasobach znajduje się literatura przedmiotu polecana studentom w sylabusach w liczbie dostosowanej do potrzeb studiujących na kierunku

filologia polska. Zasoby te pozwalają poszerzać wiedzę kierunkową i specjalnościową. Zapewnione jest też piśmiennictwo z zakresu pedagogiki i psychologii niezbędne w kształceniu nauczycieli. Księgozbiór jest aktualny i stale się rozwija. Zasoby biblioteczne umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz zapewniają prawidłową realizację zajęć.

W Bibliotece Uniwersyteckiej znajduje się pracownia wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. BU oferuje 3 stanowiska komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku (wyposażone w program udźwiękawiająco-powiększający, klawiaturę powiększoną, linijkę i drukarkę brailowską), 1 stanowisko komputerowe dla osób z niepełnosprawnością motoryczną (wyposażone w mysz sterowaną za pomocą ruchów głowy, mysz piłkę, klawiaturę z powiększonymi klawiszami). Ponadto dla osób z dysfunkcją wzroku są do dyspozycji urządzenia czytające tekst drukowany w języku polskim i angielskim, powiększalniki ekranowe stacjonarne, maszyny do pisania Braille'a, przenośne lupy elektroniczne. BU uczestniczy w projekcie Akademickiej Biblioteki Cyfrowej, która zapewnia dostęp do zasobów bibliotecznych osobom, które nie mogą korzystać z tradycyjnych drukowanych zasobów bibliotecznych.

Zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Materiały te można dostosować do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej. Studenci kończący cykl kształcenia mogą ocenić bazę materiałową (wyposażenie sal dydaktycznych) w ankiecie dotyczącej opinii studenta ostatniego semestru studiów na temat jakości kształcenia. Pracownicy na bieżąco mogą zgłaszać uwagi odnośnie do infrastruktury administratorowi budynku.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna oraz zasady korzystania z niej są w dobrym stanie technicznym oraz odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych i ochrony środowiska. Dzięki temu zapewnione jest bezpieczne użytkowanie budynków.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wśród instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi współpracuje kierunek, są różnorodne instytucje z Kielc, województwa świętokrzyskiego i województw ościennych. Jednostka współpracuje formalnie z czterema liceami ogólnokształcącymi, zespołem szkół zawodowych, radiem, telewizją, teatrem. Niesformalizowana, ale aktywna współpraca dotyczy również innych placówek edukacyjnych, instytucji kultury, wydawnictw edukacyjnych, stowarzyszeń społecznych, kulturalnych i naukowych. Wskazane instytucje, z którymi współpracuje jednostka, funkcjonują w obszarach zawodowych, do których kierunek przygotowuje absolwenta, są zatem właściwe dla koncepcji i celów kształcenia dla wszystkich bloków realizowanych w ramach filologii polskiej (tzn. nauczycielskiego i redakcyjno-wydawniczego). Dla realizacji praktyk nauczycielskich na studiach I stopnia niezbędna jest współpraca ze szkołą podstawową. Współpracę taką Jednostka nawiązuje corocznie z jedną placówką. Placówka ta w sytuacji pandemii nie zdecydowała się na podjęcie współpracy z Jednostką. Wobec tego, aby zminimalizować ryzyko braku miejsca, w którym studenci bloku nauczycielskiego mogliby odbywać praktyki, rekomenduje się podjęcie współpracy z więcej niż jedną szkołą podstawową.

Formy współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami, obejmują organizację praktyk, staży (w latach 2017-2020 realizowano projekt „Wysokiej jakości Staże dla Artystów i Pedagogów” we współpracy z licznymi instytucjami) i szeroko zakrojone działania popularyzatorsko-promocyjne (projekt „Słowa bez metryki”, wykłady i warsztaty w ramach Uniwersytetu Otwartego UJK, organizacja Tygodnia Kultury Języka, konferencji naukowych, w tym coroczna Konferencje Studencko-Doktoranckie „Język jako świadectwo kultury”), a także współpracę naukową. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych prowadzą również w ramach umów cywilnoprawnych zajęcia z zakresu edytorstwa, szeroko rozumianego procesu dydaktycznego, zarządzania i kierowania instytucjami kultury, prawa autorskiego. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi dotyczy także kształtowania programu studiów. Pod wpływem opinii współpracującego z kierunkiem nauczyciela dyplomowanego szkoły ponadpodstawowej na II stopniu studiów

wprowadzono zajęcia *młodmowa w perspektywie społeczno-kulturowej*, dotyczący problemów w komunikacji między młodzieżą a dorosłymi (rodzicami i nauczycielami).

Współpraca nie obejmuje innych form związanych z procesem kształcenia, np. realizacji aplikacyjnych prac etapowych lub dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w weryfikacji efektów uczenia się. Rekomenduje się rozszerzenie udziału pracodawców również na te obszary.

Stała i rozwinięta współpraca z instytucjami otoczenia zewnętrznego jest zgodna z prowadzonymi na kierunku blokami nauczycielskim (ze ścieżką nauczycielską i menedżer kultury) oraz redakcyjno-wydawniczym i dobrze służy realizowaniu programu studiów i osiąganiu efektów uczenia się.

Jednostka monitoruje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zbierane są opinie pracodawców dotyczące przygotowania do wykonywania zawodu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów kierunku filologia polska. W ten sposób pozyskuje się informacje zwrotne dotyczące oczekiwań potencjalnych pracodawców w odniesieniu do efektów uczenia się oraz propozycji zmian w planie studiów. Interesariusze zewnętrzni (przedstawicielka liceum ogólnokształcącego) wchodzi w skład Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Do jego zadań należy m.in. analiza współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie realizowanego (lub modyfikowanego) kierunku studiów. Analiza ta pozwala kontrolować poprawność doboru instytucji współpracujących oraz zapewnia uwzględnianie wpływu jej rezultatów na program studiów. Ponadto interesariusze mają swój udział w doskonaleniu programu studiów także w warunkach swojej nieobecności związanej ze zdalnym nauczaniem: uwagi przekazują niezależnie od oficjalnych spotkań, robią to na bieżąco (rozmowy bezpośrednie, telefoniczne, korespondencja mailowa), pozostając w stałym kontakcie, przede wszystkim z opiekunami praktyk.

W Uczelni wdrożono procedurę monitorowania opinii interesariuszy zewnętrznych na temat przygotowania zawodowego absolwentów UJK służącą ocenie zgodności i efektywności programów studiów z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ankieta zostanie przeprowadzona po raz pierwszy w roku akademickim 2020/2021. Brakuje oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym ze strony studentów. Rekomenduje się umożliwienie studentom dokonywania takiej oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, przede wszystkim w zakresie realizacji praktyk i staży, w mniejszym stopniu w zakresie konstruowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację nie podlegają systematycznym ocenom w postaci systemowej oceny, przybierają jednak formę bezpośredniej wymiany uwag prowadzonej na bieżąco.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku filologia polska wyraża się w kształceniu językowym studentów w ramach lektoratów, zajęć w języku obcym, międzynarodowej mobilności kadry naukowo-dydaktycznej i studentów, kursach językowych dla nauczycieli akademickich, publikacjach naukowych.

Studenci podnoszą kwalifikacje językowe na lektoratach (zgodnie z wymogami na I stopniu studiów osiągają poziom B2, na II – B2+). Do roku 2016/2017 studentów obowiązywał uczelniany egzamin certyfikacyjny. Obecnie jedynie zainteresowani studenci mają możliwość przystąpienia do procesu certyfikacji. Ponadto w każdym cyklu kształcenia Uczelnia zapewnia realizację minimum 15 godzin zajęć w języku angielskim odnoszących się do treści i efektów kierunkowych. W programie studiów przewidziane są zajęcia *konwersatorium obcojęzyczne*, które w założeniu są prowadzone w języku obcym. Hospitacje ujawniły, że znacząca ich część prowadzona jest po polsku. Rekomenduje się zapobieżenie takiej sytuacji w przyszłości.

Nauczyciele akademicy mają możliwość uczestniczenia w kursach języka angielskiego w ramach pozyskanego przez Uczelnię dofinansowania zewnętrznego. Ponadto w ramach projektu „Nowa era kształcenia”, kilku pracowników Jednostki brało udział w szkoleniach Academic Teaching Excellence – English as a Medium of Instruction. Kurs ATE-EMI to intensywne tygodniowe seminarium (35 godzin) dla wykładowców, którzy prowadzą zajęcia ze studentami zagranicznymi w języku angielskim jako wykładowym.

W ramach procesu umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się wymiana dydaktyczna studentów i wykładowców z programu Erasmus+.

Studenci mają możliwość wyjechać do następujących uczelni partnerskich: St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo (Bułgaria), Eötvös Loránd University (Węgry), Vilniaus Universitetas (Litwa), Masaryk University (Czechy). Studenci filologii polskiej mają także możliwość wyjazdu na zagraniczne praktyki zawodowe, pozwalające na uzyskanie cennego doświadczenia, rozwój umiejętności językowych i kompetencji interpersonalnych. W ramach programu Erasmus+ 1 student odbył semestralne studia na Uniwersytecie Ostrawskim. Stopień mobilności studenckiej jest znikomy. Rekomenduje się zdiagnozowanie przyczyn tego stanu rzeczy i podjęcie działań mających na celu zwiększenie mobilności studentów.

Nauczyciele akademicy mogą realizować wyjazdy w ramach programu Erasmus+ na następujących uczelniach: University of Ostrava (Czechy), Masaryk University (Czechy), Universidad Internacional de la Rioja (Hiszpania), Vilniaus Universitetas (Litwa), Yuzuncu Yil University (Turcja). Ponadto w ramach programu Erasmus+ KA107 pozyskano możliwość współpracy z uczelniami spoza europejskiego obszaru wymiany i zrealizowano szereg mobilności, które zaowocowały podpisaniem osobnych porozumień bilateralnych: University of Vlora (Albania), Grigol Robakidze University (Gruzja), Džemal Bijedić University of Mostar (Bośnia i Hercegowina). W latach 2016-2021 pracownicy Jednostki zrealizowali następujące wyjazdy na: Uniwersytet Wileński, Uniwersytet Ostrawski, Uniwersytet w Coimbrze, Uniwersytet ELTE w Budapeszcie, Uniwersytet Masaryka w Brnie. W roku akademickim

2021/2022 planowany jest także wyjazd dydaktyczny dotyczący językoznawstwa korpusowego dwóch nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+ do Albanii (University of Vlora). Również w ramach programu Erasmus+ KA 107 w Instytucie wygłaszali wykłady zagraniczni naukowcy.

Ponadto członkowie kadry nauczycielskiej uczestniczą w międzynarodowych konferencjach naukowych (Lwów, Kopenhaga, Moskwa, Berlin, Nikozja, Lizbona, Veliko Tarnovo), prowadzą seminaria doktoranckie (Ołomuniec), wykłady i ćwiczenia (Brno, Ołomuniec), recenzują zagraniczne prace doktorskie, biorą udział w pracach Rady Naukowej ds. Doktorantów (Ołomuniec); konsultują program studiów (Ołomuniec).

Efektom współpracy międzynarodowej są także publikacje naukowe w zagranicznych monografiach wieloautorskich i czasopismach oraz działania popularyzatorskie w czasopismach „Respectus Philologicus”, „InScriptum”.

W konferencjach międzynarodowych uczestniczą również studenci. W latach 2017-2019 w różnych międzynarodowych inicjatywach (Dni Polonistyki na Uniwersytecie Wileńskim, międzynarodowej konferencji naukowej „Slavica iuvenum” na Uniwersytecie Ostrawskim, „Szkoła Otwartego Umysłu”) wzięło udział 11 studentek.

Ponadto wyrazem umiędzynarodowienia kierunku filologia polska są studenci-obcokrajowcy. Wsparcia językowego udziela im Centrum Kultury i Języka Polskiego. W jego ramach uruchomiono także filię Instytutu Konfucjusza, gdzie w roku akademickim 2018/2019 prowadzono bezpłatny w r. 2019/2020 za niewielką odpłatnością) kurs języka chińskiego dla zainteresowanych studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia przez zastępcę dyrektora ds. kształcenia we współpracy z prodziekanem ds. ogólnych i współpracy z zagranicą oraz wydziałowy Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Dokonuje się ich przynajmniej raz w semestrze. Wnioski z prowadzonych analiz przekładają się na zmiany w ofercie zajęć. Dodatkowo proces umiędzynarodowienia analizowany jest raz do roku przez Uniwersytecką Komisję ds. Kształcenia, dokonującą wizytacji kierunku w ramach przeprowadzanej oceny wewnętrznej, a jej wyniki są publikowane na stronach wydziałów i analizowane przez instytutowego koordynatora Erasmus+. W ocenie stopnia umiędzynarodowienia nie biorą udziału studenci, wobec czego rekomenduje się włączenie studentów w ten proces.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, jednak bez udziału studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się prowadzone jest systematycznie i kompleksowo, przybierając różnorodne formy dostosowane do potrzeb studentów. Istotnym elementem przygotowania do wejścia na rynek pracy są działania Akademickiego Biura Karier, obejmujące projekty („W stronę rynku pracy”, „Akcelerator rozwoju UJK”, „Czas na staż”), organizację spotkań z doradcą zawodowym i coachem kariery czy organizację warsztatów wspomagających proces aplikacji o pracę. Uczelnia pozyskuje również fundusze ze środków europejskich na organizację staży u potencjalnych pracodawców dla swoich studentów. Każdy rok kierunku wspierany jest przez opiekuna, który służy pomocą w rozwiązywaniu bieżących spraw studenckich. Wykładowcy są dostępni dla studentów również poza godzinami zajęć podczas wyznaczonych dyżurów, umożliwiając umówienie się na konsultację w dogodnym terminie czy za pomocą kontaktu telefonicznego i mailowego.

Studenci przygotowani są do prowadzenia działalności naukowej poprzez włączanie ich w projekty wykładowców oraz stworzoną przestrzeń dla własnych inicjatyw. Na uwagę zasługuje działalność kół naukowych skupionych wokół kierunku, które wspierane są przez Uczelnię w sposób umożliwiający prężną działalność (w tym coroczną organizację Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Studenckich Kół Naukowych „Człowiek i jego środowisko”), co skutkuje rozwojem zainteresowań studentów oraz nabywaniem nowych kompetencji i praktycznych umiejętności. Elementem przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności są również treści programowe zajęć *ergonomia pracy i zarządzanie stresem oraz sposoby radzenia sobie ze stresem*, występujące jako wspomagające studenta. Studenci mogą także korzystać z dostępu do Systemu Informacji Prawnej. Proces uczenia się odbywa się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy wykorzystaniu różnorodnych narzędzi; ewentualne problemy są rozwiązywane na bieżąco przy wsparciu informatyków Uczelni. Wsparcie studentów wybitnych obejmuje przede wszystkim możliwość starania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, a także inne stypendia (Ministra, samorządów terytorialnych itd.). Szczególnie uzdolnieni studenci mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnego programu studiów oraz opiekuna naukowego.

Studenci mają możliwość realizacji swoich zainteresowań wykraczających poza zagadnienia kierunku poprzez swobodne dołączanie do kół naukowych Uczelni, których oferta jest różnorodna, a także współtworzenie gazety studenckiej oraz podejmowanie inicjatyw w ramach samorządu studenckiego czy AIESEC. Aktywność fizyczna promowana i wspierana jest przez Uniwersyteckie Centrum Sportu UJK oraz Akademicki Związek Sportowy, natomiast do przedsiębiorczości zachęcają inicjatywy Akademickiego Biura Karier.

Wsparcie studentów dostosowane jest do potrzeb różnorodnych grup studentów i obejmuje, między innymi, możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami

i zapomogi, zgodnie z Ustawą. W ramach Wydziału określona jest *Procedura zapewniania studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń*. W ramach Uczelni działa Uniwersyteckie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami składające się z: Sekcji ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz Punktu Interwencji Kryzysowej. Studentom z niepełnosprawnościami zapewniona jest możliwość zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, umożliwienia korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmiana trybu zdawania egzaminów i organizacji sesji egzaminacyjnych, podejmowania alternatywnych zajęć z wychowania fizycznego, korzystania z usługi asystencji oraz usług specjalistycznych. nieodpłatnego użyczenia sprzętu (dyktafony, lupy elektroniczne) oraz możliwość nieodpłatnego kopiowania notatek i materiałów dydaktycznych dla studentów z niepełnosprawnością manualną, wzrokową lub słuchową. Wszyscy studenci mają możliwość skorzystania z nieodpłatnego wsparcia psychologicznego, a także starania się o indywidualną organizację studiów w celu dostosowania procesu uczenia się do specyficznych potrzeb. W celu zapewnienia integracji studentów pochodzących z Polski oraz zagranicznych organizowany jest Dzień Cudzoziemca oraz Wigilia w Centrum Kultury i Języka Polskiego.

Podania i wnioski studenci zgłaszają przede wszystkim pisemnie w dziekanacie, wykorzystując podane na stronie internetowej wzory. Istnieje również możliwość przesłania skanów dokumentów. Rekomenduje się rozpatrzenie możliwości składania podań w systemie elektronicznym wykorzystywanym na Uczelni, co usprawniłoby przekazywanie informacji oraz służyłoby ograniczeniu konieczności kontaktu bezpośredniego. W Uczelni funkcjonuje procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym, opisująca szczegółowo sposoby zgłaszania i rozpatrywania problemów, która jest skutecznie realizowana w praktyce.

Zgodnie z opisaną powyżej procedurą, studenci mogą sygnalizować sytuacje konfliktowe bezpośrednio dziekanowi lub poprzez opiekuna roku czy przedstawicieli samorządu studenckiego. Opisany we wspomnianej Procedurze schemat określa właściwą osobę rozpatrującą zgłoszenie, wzór opisu problemu, możliwość odwołania od decyzji oraz ponownego rozpatrzenia sprawy przez prorektora właściwego ds. studenckich. Wszyscy studenci Uczelni mogą korzystać nieodpłatnie ze wsparcia psychologicznego dostępnego w Punkcie Interwencji Kryzysowej. Ponadto studenci specjalności nauczycielskiej przechodzą obowiązkowe szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej. Dotychczas nie były prowadzone kampanie zwiększające świadomość studentów i pracowników na temat dyskryminacji i mobbingu. Rekomenduje się włączenie działań o charakterze profilaktycznym i uświadamiającym w zakresie zapobiegania dyskryminacji i przemocy.

Motywowanie obejmuje dostępność opisanych wcześniej stypendiów dla najlepszych studentów, a także możliwość wpisania wybitnych absolwentów do Złotej Księgi. Studenci mogą również otrzymać nagrodę Rektora za działalność naukową, artystyczną lub organizacyjną, co sprzyja podejmowaniu nowych wyzwań wykraczających poza kierunek studiów. Uczelnia wspiera studentów w finansowaniu opłat wpisowych oraz wyjazdów na wydarzenia naukowe, dzięki czemu rozszerzają się możliwości zdobywania specjalistycznej wiedzy oraz reprezentowania Uczelni.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się jest wykwalifikowana oraz zapewnia wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich poprzez dostępność podczas dyżurów, a także możliwość kontaktu mailowego. Studenci mają zapewniony kontakt z Dyrektorem Instytutu i opiekunami roku, wspierającymi w rozwiązywaniu bieżących problemów. Pracownicy dziekanatu przechodzą dodatkowe kursy doszkalające w celu zwiększenia zakresu wsparcia, na przykład kurs języka migowego.

Przedstawiciele studentów wchodzą w skład organów Uczelni, w tym Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia, dzięki czemu mogą aktywnie reprezentować swoją grupę i współtworzyć kierunek. Samorząd studencki oraz organizacje studenckie wspierane są materialnie oraz pozamaterialnie w sposób umożliwiający w pełni realizację zaplanowanych celów, a ich reprezentacji pozostają w stałym kontakcie z władzami Wydziału oraz Uczelni, co umożliwia sprawne przekazywanie informacji oraz rozwiązywanie bieżących problemów.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądom odbywającym się poprzez bieżące zgłoszenia bezpośrednie oraz poprzez liczne ankiety. Ankieta dotycząca wsparcia wypełniana jest przez studentów kończących cykl kształcenia, przewidziana jest również ankieta obsługi administracyjnej dostępna dla wszystkich studentów, której wyniki opracowywane i publikowane są corocznie w zbiorczym raporcie. Wnioski z ankiet służą doskonaleniu procesu wsparcia studentów. Zespół oceniający rekomenduje umożliwienie wypełniania ankiet dotyczących wsparcia również studentom innych lat.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, co reguluje uczelniana procedura zapewniania dostępu do informacji określająca sposoby i formy

upowszechniania informacji poprzez stronę internetową, stronę podmiotową w Biuletynie Informacji Publicznej oraz system elektroniczny Wirtualna Uczelnia. Strona internetowa dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie dostępności cyfrowej.

Na stronie głównej Uniwersytetu odnaleźć można informacje istotne dla różnych grup odbiorców, w tym: sylwetkę absolwenta, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, zasady rekrutacji, zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym, aktualne programy studiów, harmonogramy zajęć, sylabusy, zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych, zasady dyplomowania, informacje dotyczące programu Erasmus+ oraz MOST, informacje o wykładowcach oraz ich dostępności na dyżurach, regulamin studiów, kwestie socjalno-bytowe i istotne dla osób z niepełnosprawnościami, zakładkę na temat Akademickiego Biura Karier oraz wiadomości związane z funkcjonowaniem systemu zapewniania jakości kształcenia.

Informacje dotyczące kształcenia zdalnego prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość udostępniane są na stronie głównej Uczelni w wyznaczonej do tego zakładce i obejmują treści dotyczące realizacji zajęć, bieżące komunikaty, przewodniki po wykorzystywanych narzędziach, dostępność wsparcia psychologicznego, a także dodatkowe wiadomości związane ze zdrowiem i bezpieczeństwem studentów.

Zakres informacji, do których dostęp zapewniają witryny Uczelni przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	tak
7.	Aktualne programy studiów	tak
8.	Sylabusy	tak
9.	Kompletność sylabusów	tak
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak
12.	Erasmus	tak
13.	Most	tak
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	W Wirtualnej Uczelni
15.	Harmonogram zajęć	tak
16.	Regulamin studiów	tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	tak
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	tak
19.	Biuro Karier	tak
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	tak
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	tak

Monitorowanie aktualności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach odbywa się poprzez ankietę dotyczącą oceny dostępności informacji wypełnianą przez studentów na końcu cyklu kształcenia, której wyniki są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji zamieszczanych na stronie Uczelni. Zespół oceniający rekomenduje włączenie do oceny dostępu do informacji również kandydatów na studia oraz pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Na UJK działa formalnie przyjęty Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK), który w sposób przejrzysty określa strukturę, skład i zakres odpowiedzialności zespołów oraz poszczególnych osób w zakresie nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów oraz w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem sprawuje dziekan Wydziału Humanistycznego i dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia powołany został w Uczelni Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), a na poziomie wydziału: Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK) i Zespół ds.

Ewaluacji Jakości Kształcenia oraz Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK), których zadania i odpowiedzialność w zakresie programu studiów są precyzyjnie określone.

Uczelnia przyjęła dyrektywy dotyczące uchwalania programów studiów, a zatwierdzanie modyfikacji i wycofanie programów studiów dokonywane jest przez senat w sposób formalny, w oparciu o opisane klarownie w księdze procedur zasady po zasięgnięciu opinii wskazanych w nich ciał. W projektowaniu programu studiów wykorzystywane są narzędzia i techniki kształcenia na odległość, uobecniające się w platformie e-learningowej, w aktualizowanych wciąż treściach programowych zajęć z technik informacyjno-komunikacyjnych czy nowych mediów. Z kolei innowacje dydaktyczne oraz osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki przejawiają się w bloku zajęć z zakresu neurodydaktyki, w popularyzowaniu np. oceniania kształtującego, metody odwróconej lekcji, tutoringu czy coachingu. Uczelnia aktualnie, m.in. w oparciu o ankietyzację, przeprowadza analizę efektywności zajęć prowadzonych on-line z myślą o upowszechnieniu niektórych przedsięwzięć z zakresu współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, zwłaszcza na kierunkach nie wymagających zajęć laboratoryjnych i warsztatowych. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie podejmowanej corocznie uchwały senatu w oparciu o formalnie ustalone warunki i kryteria kwalifikacji.

WKJK i KZJK każdego roku przeprowadzają analizę programu studiów. KZJK poddaje analizie takie kwestie, jak np. aktualność treści programowych, dobór metod kształcenia, punktacja ECTS i określanie nakładu pracy własnej studenta, odniesienie efektów przedmiotowych do kierunkowych, przydatność zajęć kierunkowych w późniejszej pracy zawodowej, zgodność tematów prac dyplomowych z profilem kształcenia, współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie realizowanego, modyfikowanego czy projektowanego programu studiów. Z kolei WKJK analizuje i ocenia programy studiów wraz z kartami zajęć, porozumienia dotyczące praktyk zawodowych, protokoły z posiedzeń KZJK, realizację wymogu hospitacji zajęć dydaktycznych, sporządzając z każdej oceny danego kierunku raport. W Uczelni obowiązują w tych zakresach odpowiednie procedury zapewnienia studentom dostępności do kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń, a ponadto procedura w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych i wiarygodnych danych oraz informacji. W oparciu o obowiązującą w Uczelni procedurę ankietyzacji przeprowadza się, poprzedzoną szeroko zakrojoną akcją informacyjną, różnego rodzaju ankiety raz w semestrze, które obejmują projakościowe działania na danym kierunku, w tym ocenę zdalnego nauczania. Ponadto KZJK publikuje raz w danym roku akademickim sprawozdania ze swej działalności, przedstawiając na podstawie ankiet proponowane zmiany w programie studiów. Rekomenduje się w miejsce formuły „przygotowano następujące zmiany” postąpienie się bardziej jednoznaczną formułą wprowadzono następujące zmiany, co faktycznie ma miejsce, jak wskazano w czasie spotkania ZO PKA z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia. Analiza kluczowych wskaźników postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się ma miejsce po zakończeniu każdego semestru na poziomie władz dziekańskich i instytutowych. Rekomenduje się upublicznienie wyników tej analizy. KZJK oraz WZJK monitorują także proces dyplomowania, prace etapowe, praktyki studenckie, osiągnięcia kół naukowych, losy absolwentów, badają opinie pracodawców. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni. W 6-osobowym składzie KZJK jest czterech przedstawicieli kadry prowadzącej kształcenia, jeden przedstawiciel studentów oraz jeden przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych. Są oni także w składach osobowych USZJK i WKJK. Np. w odpowiedzi na sugestię studentów realizacja praktyk

nauczycielskich rozłożona jest równomiernie na rok II i III, kończąc się zaliczeniem na ostatnim roku studiów I stopnia. Studenci mają też swój udział w profilowaniu tematyki niektórych zajęć, np. konwersatorium literaturoznawcze zostało poświęcone podróży w tekstach literackich i paraliterackich. Z kolei przedstawiciele otoczenia społecznego, dysponujący dużym doświadczeniem zawodowym, biorą udział w przygotowaniu sylabusów zajęć, które potem zwykle prowadzą na zasadzie umowy cywilnoprawnej, np. zajęcia z komputerowej redakcji tekstu (skład i łamanie), zajęcia z *młodomowy* w perspektywie społeczno-kulturowej czy projekty edukacyjno-badawcze w szkole ponadpodstawowej. Kontakty z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych w sytuacji obostrzeń epidemicznych są utrzymywane poprzez komunikatory on-line.

Wyniki oceny programów studiów były wykorzystywane w zmianach programowych, czego wyrazem jest wdrożenie opublikowanych na stronie Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa WH UJK postulatów zawartych w sprawozdaniu z działalności KZJK za rok 2019/2020.

Jakość kształcenia na kierunku filologia polska podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości, na co wskazuje informacja o dostosowaniu się do zaleceń z poprzedniej oceny PKA.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Zalecenia dotyczące ocenianego kierunku dotyczyły:

- skorygowania tabel i efektów kształcenia, matryc tych efektów oraz punktacji ECTS,
- skorygowania systemu weryfikacji efektów kształcenia i wymiaru praktyk nienauczycielskich,
- zwrócenia większej uwagi na sposób oceny prac dyplomowych,
- ustalenia z kadrą kierunku satysfakcjonujących ją zasad polityki kadrowej.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Jednostka podjęła działania naprawcze:

- W wyniku zmiany programu studiów dokonano weryfikacji tabel efektów uczenia się, punktacji ECTS oraz systemu weryfikacji efektów uczenia się i wymiaru praktyk nienauczycielskich. Zmiany polegały między innymi na korekcie liczby godzin niektórych przedmiotów, wprowadzeniu nowych przedmiotów, czy też połączeniu kilku przedmiotów w jeden.
- Jednostka zapoznała pracowników z poprzednią oceną PKA oraz z zaleceniami dotyczącymi oceny prac dyplomowych.
- Jednostka dokonuje analizy adekwatności ocen prac licencjackich i magisterskich raz do roku, przeprowadzana losowo przez wicedyrektora ds. kształcenia.
- Na UJK wprowadzono jasne i precyzyjne zasady awansu nauczycieli akademickich Uchwałą Nr 8/2020 Rady Naukowej Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa UJK w Kielcach z dnia 23 stycznia 2020 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zasad awansu zawodowego nauczycieli akademickich na stanowisko profesora uczelni lub adiunkta; Zarządzeniem 164/2020 Rektora UJK w sprawie trybu składania wniosków awansowych nauczycieli akademickich na stanowiska profesora uczelni lub adiunkta w grupie pracowników dydaktycznych, badawczo-dydaktycznych lub badawczych w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, Zarządzeniem nr 28/2021 Rektora UJK w sprawie powołania Zespołu ds. wdrożenia w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach zasad Otwartej, Przejrzystej i Merytorycznej Rekrutacji Naukowców oraz monitorowania realizacji Strategii HR i Planu działań.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z dnia 2020 poz. 726).

Załącznik nr 2
do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne

związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl